

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לשי"י : shayleshay.co.il

פרשת בא — זריזות בקיום מצוות

נאמר בפרשה: "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמִּצְוֹת" (יב יז). פשוטו של מקרא: התורה מְצַנֶּה שבזמן אפיית המצות, נשמור עליהן שלא יחמיצו. בנוסף לפירוש זה, מביא רש"י את מדרשו של רבי יאשיה המובא ב"מכילתא": אל תקרא "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַמִּצְוֹת", אלא "אֶת הַמִּצְוֹת"; כמו שאין להחמיץ את המצה כך אין להחמיץ את המצנה, ואם באה מצנה לידך קנים אותה מייד ואל תדחה את קיומה לשעה מאוחרת יותר. הרמח"ל, רבי משה חיים לוצאטו, בספרו "מסילת ישרים" (פרק ז) כתב טעם לדבר: שאם אדם לא יקיים את המצנה מייד, יכולים להתרחש עיכובים שימנעו את קיום המצנה.

על זריזות בקיום מצנה מסופר בספר שמואל (ב ז ג–ג) על דוד המלך שאמר לנתן הנביא שרצונו לבנות את בית המקדש, ונתן הנביא נתן לו את ברכת הדרך: "פֶּלֶא אֲשֶׁר בְּלִבְכֶּךָ – לָךְ עֲשֵׂה, פִּי ה' עֲמָד!". ואולם, מייד באותו הלילה התגלה הקב"ה אל נתן הנביא, ואמר לו שילך להגיד לדוד שהוא לא יבנה את בית המקדש אלא רק בנו.

רש"י בפירושו לספר שמואל (ב ז ד) הביא את דברי רבי חנינא בר פפא שהקב"ה אמר לנתן הנביא ללכת במהירות לדוד ולהודיע לו שהוא לא יבנה את בית המקדש. ומדוע במהירות? כי הקב"ה ידע שדוד מזדרז לקיים כל מצנה, ואם לא יודיעו לו מייד, הוא כבר ישכור פועלים ויתחיל לבנות, וכבר יהיה מאוחר מדי.

במסכת כתובות (ק"ב). מסופר על רבי זירא שעלה מבבל לארץ ישראל, וכשהגיע לנהר הירדן הוא לא מצא סירה שתעביר אותו את הירדן. במקום לחכות עד שתגיע סירה, עבר רבי זירא את הירדן בעזרת חבל מאולתר. התלמוד הירושלמי (שביעית פרק ד הלכה ז) מגלה לנו שאת החבל הכין רבי זירא מהבגדים שלו. לאחר שעלה רבי זירא על הגדה המערבית של הירדן, צחק עליו מין אחד (= כופר, כנראה נוצרי): "יהודי פזיז! למה אין לך סבלנות לחכות לסירה!"

ענה לו רבי זירא: "שוטה! אם משה ואהרן לא זכו להיכנס לארץ ישראל, מי יודע אני אזכה!" לכן הזדרז רבי זירא להיכנס לארץ ישראל בהזדמנות הראשונה שהייתה לו, גם תוך כדי סיכון מסוים, כדי שלא להחמיץ את מצנת יישוב ארץ ישראל.

נחלקו הפוסקים לגבי כלל זה של "מצנה הבאה לידך אל תחמיצנה", האם יש להקדים את קיום המצנה גם במקרה שדחייה של המצנה תאפשר קיום מהודר יותר של המצנה. בספר הדרכה לחיילים יהודים בשם "מחנה ישראל", שכתב רבי ישראל מאיר הכהן, בעל ה"חפץ חיים", כתב (חלק א פרק י) שבמקרה של

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנ"ך

שי
לש"י

שי
לש"י

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

חיילים, יודו כל הפוסקים שיש להקדים ולקיים את המצוה בכל מקרה, כי "מי יודע מה יולד יום, ופן אחר כך לא יוכל לקיים כלל".